

TØLANDI SNILDUR

dramafestivalur

HETTA VIKUSKIFTIÐ FER EITT TOK VIÐ NÝGGJUM NORÐURLENDSKUM DRAMATIKKI BULDRANDI GJØGNUM OKKARA LÍTLA HØVUÐSSTAÐ. FRÍGGJAKVØLDIÐ OG LEYGARKVØLDIÐ KLOKKAN SJEY VERÐUR FØROYSKI READING-FESTIVALURIN LEIKREAD NEVNLIGA HILDIN Á ØÐRUM SINNI

Kjartan Hansen

F

ríggjakvøldið og leygarkvøldið í hesi vikuni verður Sjonleikarhúsið í Havn karmur um seks sonevndar Pallsettar Lesingar av seks nýggjum leikritum, sum eru týdd til føroyskt.

Tilsamans 30 sjónleikarar fara á pallin fríggja- og leygarkvøldið við leikritinum í hondini eftir at hava vant í seks liðum og saman við hvør sínum leikstjóra í bara átta tímar.

Leikararnir fáa handað leikritið beint áðrenn venjing, og úr pallljósinum frammanfyri fullum sali av áskoðarum, fáa vit íalt seks tímar dramatikk frá nýggjum, eins væl og kendum andlitum innan føroyska leiklist. Fleiri útiseta vera eisini við, bæði á og handan pallin.

Síggja skapanina

Við LeikREAD fáa vit møguleikan at uppliva leikarar skapa karakterir við improvisationum beint framman fyri okkara eygum. Ein pallsett lesing gevur leikritinum nakað heilt serligt, líka mikið hvør sjangran er. Av tí at venjingarnar við vilja eru avmarkaðar til einans átta tímar, verður kreativa prosessin týðulig, og vit síggja leikararnar improvisera og byggja víðari upp á leiklutirnar og stöðurnar, í tí at orðini verða søgd á pallinum.

Pallsettu lesingarnar hava eisini víst seg at hóska sera væl til okkara smak. Føroya fyrsti reading-festivalur var í fjør, og hann fekk frá fyrsta degi eina rúkandi byrjan. Eitt kalligt vikuskifti í mars-mánaði vóru so at siga øll yrkisleiklistafólk úr Føroyum, umframt fleiri uttaneftir, savnað fyri at heira dramatikkinum á ein øðrvísi hátt.

Eggja nýggjum høvundum

LeikREAD ger tað snilda at presentera eina rúgvu av dramatikki upp á stutta tíð. Formurin er óforútsigiligur og tískil samstundis tølendi. Pallsettar lesingar sum LeikREAD kunnu eggja fleiri at skriva til pall.

Teksturin og høvundurin verður settur í fokus, lesingarnar eru skjótar, lættar og bÍligar at seta á pall, og geva tí eitt skjótt innlit í ein tekst, og hvussu hann uppførir seg í munnum á leikarum og í eygunum á áskoðarunum.

Annika Hoydal, Birita Mohr framføra á LeikREAD í 2014.

Mynd: Birita Malunardóttir (LeikREAD 2014)

Norðurlendskt dramatok

Tað er Leikarafelag Føroya, sum stendur fyri LeikREAD. Felagið hevur í fleiri ár verið føroyskt umboð í norðurlenskum leiklistafelagskapum, harímillum "Norðurlenska Netverkið fyri Palllist". Norðurlenska Netverkið stendur aftanfyri forvitnisliga, afturvendandi tiltakið Nordic Dramatrain. Og tað er hetta norðurlenska dramatokið, sum er á skránni til LeikREAD.

Nordic Dramatrain er eitt úrval av nýskriðum leikritum – eitt úr hvørjum norðurlandi. Luttakandi leikritini í Dramatrain verða vald annaðhvørt ár, týdd til norðurlensku málini og framförd sum pallsettar lesingar. Dramatokið ferðast síðan leiðina norðurlandanna millum, har hvørt land skipar fyri sínum egnum leikritalesingum.

Endamálið við Dramatrain, er at hjálpa høvundunum at fáa teirra tekstir út til ein so stóran skara av áskoðarum sum til ber. Leikritini verða týdd til øll norðurlensku málini og gerast soleiðis atkomulig fyri fleiri. Samstundis virkar Dramatrain sum ein showcase við norðurlenskum samtiðardramatikki har millum annað leikhússtjórar kunnu fáa íblástur til komandi leikár.

Menning um málmørk

Fyri eina lítla leiklistatjóð sum Føroyar eru útlensku sambondini altavgerandi. Saman við grannalondunum hava vit møguleika at menna okkara ungu leiklistatalent, fáa royndir sum yrkisleikfólk og bjóða arbeiðsfeløgum henda veg at arbeiða. Hetta eru avgerandi hornasteinar undir føroyskari yrkisleiklist.

Samstundis sum vit saman við Sprotanum geva út henda samtiðar-dramatikk á føroyskum, eru vit, sum fleirmælt leiklistafólk, í einari serligari støðu. Tað, at vit ómakaleyst kunnu mótast tvørtur um málmørk bæði á pallinum og sum áskoðarar, skapar eitt stórt potentiali.

Við at savna føroysk og útlenskt leiklistafólk setur LeikREAD í verk og gagnnýtir hetta potentialið og vónandi fer LeikREAD at halda fram at vera ein liður í at byggja hesar brýr, samstundis sum vit bjóða norðurlenskan samtiðardramatikk fram á føroyskum máli.

Føroysku LeikREAD-reglurnar:

- At hvørjum leikriti verða knýtt leikstjóri og leikarar.
- Leikararnir fáa leikritið beint undan fyrstu venjing.
- Venjingartíðin er avmarkað til 2 ferðir 8 tímar.
- Í minsta lagi helvtin av venjingartíðini er saman við ljós- og ljóðteknikara.
- Lesingarnar vara 50 minuttir hvør og hava enskan yvirtekst.
- Leggjast kann afturat, at dramatikarnir vera til staðar til LeikREAD 2015, og møguleiki er at vera í Sjonleikarhúsinum eftir at lesingarnar eru lidnar fram til klokkan 01:00